

№201 НАУРЫЗ 2025

NATIONAL ECONOMY: MONITOR

АПТАЛЫҚ ДАЙДЖЕСТ
ERI.KZ

**МҰНАЙ НАРЫҒЫ: МҰНАЙ БАҒАСЫ ҚАНДАЙ
БОЛМАҚ?**

**АҚШ-ТА ИНФЛЯЦИЯ БАЯУЛАП ЖАТЫР: ФРЖ
МӨЛШЕРЛЕМЕНІ ТӨМЕНДЕТЕ МЕ?**

**РЕСЕЙДІҢ САУДА БАЛАНСЫ 2005 ЖЫЛДАН
БЕРГІ МИНИМУМҒА ТҮСТІ: СЕБЕБІ НЕДЕ?**

Мұнай нарығы

Өткен аптада, 10 және 16 наурыз аралығында, Brent маркалы мұнайдың бағасы бір баррель үшін \$68-72 аралығында өзгерді

Өткен аптада Brent және WTI маркаларының мұнай бағасы өсті. 2025 жылғы 16 наурыздағы жағдай бойынша Brent мұнайы бір баррель үшін \$70,99, ал WTI мұнайы бір баррель үшін \$67,58 бағасымен сатылды.

Бір апта ішінде Brent және WTI үшін мұнай құны 2,5%-ға өсті. Соңғы алты айда Brent 1,8%-ға, ал WTI 2,0%-ға қымбаттады.

Өткен аптада АҚШ-та шикі мұнайды өңдеудің орташа көлемі күніне 15,0 миллион баррельді құрады, бұл бір апта бұрынғыға қарағанда, күніне 400 мың баррельге аз. Дистиллят отынының өндірісі күніне 4,5 миллион баррельге дейін қысқарды.

АҚШ-тың стратегиялық мұнай резерві өткен аптаның басында 395,3 миллион баррельді құрады, бұл өткен жылғы деңгейден 9,73% төмен.

Елдегі шикі мұнайдың коммерциялық қоры (стратегиялық резервті қоспағанда) алдыңғы аптамен салыстырғанда 1,45 миллион баррельге өсіп, 435,22 миллион баррельге жетті. Бұл көрсеткіш жылдың белгілі бір уақыты үшін орташа бес жылдық деңгейден шамамен 4% төмен болып қалып тұр.

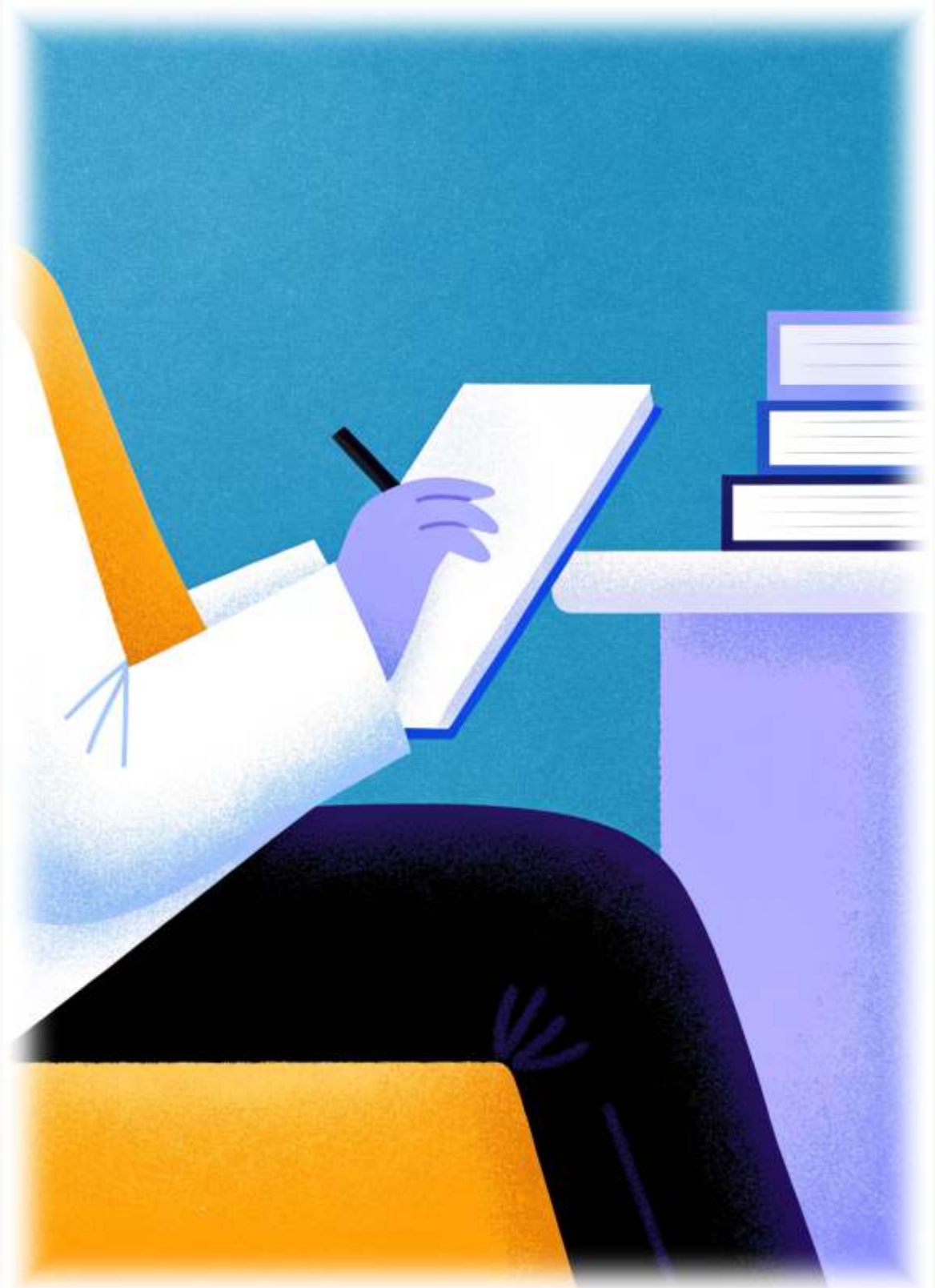
Автокөлік бензинінің қоры 5,74 миллион баррельге қысқарды және орташа бес жылдық көрсеткіштен шамамен 1% жоғары болды.

Пропан мен пропилен қоры 2,9 миллион баррельге төмендеп, орташа бес жылдық деңгейден 4%-ға төмен болды.

Жалпы алғанда, АҚШ-тағы коммерциялық мұнай қоры өткен аптада 1,45 миллион баррельге өсті.

САРАПШЫ ПІКІРІ

Мұнай бағасы АҚШ-тың Йемендік хуситтерге шабуылына байланысты геосаяси шиеленіс жағдайында өсті, бұл жеткізілімдегі үзілістер қаупін тудырды. Қытайдың ішкі тұтынуды ынталандыру шаралары нарыққа қосымша қолдау көрсетті, бұл сұраныстың өсуін күтуді арттырды. Қысқа мерзімді өсуге қарамастан, сарапшылар ОПЕК+-тен тыс елдердің өндірісінің ұлғаюына және жаһандық сұраныстың әлсіздігіне байланысты бағаның төмендеуі мүмкін екенін ескертеді. Ұзақ мерзімді перспективада нарық әлеуетті артық өндірістің қысымында қалады. Алайда, алдағы апталарда жағдай Қытайдағы сұраныс динамикасына және геосаяси тәуекелдерге байланысты болады.

“

Мұнай бағасы өсті, бірақ ұзақ мерзімді төмендеу қаупі бар.

”

ЕЛДЕР

БОЙЫНША

ЖАҢАЛЫҚТАР

ECONOMIC
RESEARCH
INSTITUTE
QAZAQSTAN

ЕЛДЕР

- **АҚШ-та инфляция баяулады:** ақпанда тұтыну бағасы 2,9% ж/ж болжамына жетпей, қаңтардағы 3%-дан кейін 2,8% ж/ж-ға өсті.
- **АҚШ-тағы өндірушілер бағасының өсуі** төмендеуді жалғастырды, ақпанда 3,2% ж/ж құрады, қаңтарда 3,7%, болжам бойынша 3,4% ж/ж.
- **Еуроаймақ экономикасы өсуді жеделдетті:** ЖІӨ 2024 жылдың IV тоқсанында 1,2% ж/ж-ға өсіп, III тоқсанның көрсеткіштерінен (1% ж/ж) және болжамдардан (0,9% ж/ж) асып түсті.
- **Қаңтарда Еуроаймақтың өнеркәсіптік өндірісі** өткен жылдың деңгейінде сақталды, бұл желтоқсан айындағы 1,5% ж/ж құлдыраудан кейін және күтулерден (-1,2% ж/ж) оң динамикаға айналды.
- **Қытайға тікелей шетелдік инвестициялардың ағыны** төмендей берді: ақпанда төмендеу 20,4% ж/ж құрады, қаңтарда -13,4% болды, бұл болжамды -10% ж/ж-дан нашар болды.
- **Қытайда көлік құралдарының сатылымы** күрт өсті, қаңтардағы (-0,6% ж/ж) тоқыраудан кейін ақпанда 34,4% ж/ж-ға өсті, болжамнан едәуір асып түсті (2% ж/ж).
- **Ресейдің сауда профициті** қаңтарда \$7,16 млрд дейін төмендеді, желтоқсанда \$10,09 болды, алайда, болжамды \$4,2 млрд. жоғары болып қалды.
- **Ресейдегі инфляция** қарқындауда: ақпанда тұтыну бағасы қаңтардағы 9,9%-дан кейін 10,1% ж/ж-ға өсті, алайда, өсу қарқыны күткеннен сәл төмен болды (10,3% ж/ж).

АҚШ САРАПШЫ ПІКІРІ

АҚШ-тағы жылдық инфляцияның 2025 жылғы ақпанда 2,8%-ға дейін төмендеуі, болжамды 2,9% ж/ж-нан төмен болуы әсіресе энергия бағасының төмендеуі және тұрғын үй мен көлік бағасының өсуінің баяулауы аясында инфляциялық қысымның әлсірегенін көрсетеді.

Алайда, азық-түлік инфляциясының үдеуі және салыстырмалы түрде жоғары базалық инфляция (3,1% ж/ж) инфляцияның белсенді баяулауына кедергі келтіретін құрылымдық факторларды көрсетеді. Өндірушілер бағасы өсуінің 3,2%-ға дейін баяулауы да тұтыну бағасының одан әрі төмендеуі мүмкін екенін көрсететін оң белгі болып табылады.

Біріктірілген бұл деректер ағымдағы трендтер сақталса, ФРЖ жұмсақ ақша-несие саясатының күтулерін күшейтуі мүмкін.

ЕУРОАЙМАҚ САРАПШЫ ПІКІРІ

Еуроаймақ экономикасы инфляциялық қысымның төмендеуі және қарыз алудың арзандауы арқасында болжамдардан асып түсетін тұрақты өсуді көрсетеді.

Алайда, өсу құрылымы сұрақтар туғызады: тұтыну мен мемлекеттік шығындар экономикалық белсенділікті қолдаса да, инвестициялардың қысқаруы (-2,1% ж/ж) ұзақ мерзімді дамудың әлсіз перспективаларын білдіреді. Германия тоқырауды жалғастыруда (-0,2% ж/ж), бұл аймақтағы ең ірі экономиканың құрылымдық мәселелерін көрсетеді.

Дегенмен, 20 айлық құлдыраудан кейін 2025 жылғы қаңтарда, әсіресе инвестициялық климат келесі тоқсандарда жақсарса, өнеркәсіптік өндірісті тұрақтандыру алдағы қалпына келтірудің белгісі болуы мүмкін.

ҚЫТАЙ САРАПШЫ ПІКІРІ

2025 жылдың басында Қытайға тікелей шетелдік инвестициялардың төмендеуі инвесторлардың елдің экономикалық тұрақтылығына, соның ішінде дефляция тәуекелдеріне және үкіметтің ынталандыру шараларының кешігуіне қатысты алаңдаушылықтарын көрсетеді.

Осыған қарамастан, технологиялық секторды реттеудің әлсіреу белгілері және экономиканы мемлекеттік қолдау бір жылдың соңында инвестициялардың жандануына әкелуі мүмкін. Сонымен қатар, автокөлік сатылымының күрт өсуі, әсіресе жаңа энергия көздеріндегі автомобиль сегменті, капиталдың шығуын ішінара өтей алатын тұрақты ішкі және сыртқы сұранысты көрсетеді.

Алайда, ішкі нарықты қалпына келтіру шетелдік инвесторлардың сенімінің төмендеуін өтей ала ма деген сұрақ қалады.

РЕСЕЙ САРАПШЫ ПІКІРІ

Ресейдің 2025 жылғы қаңтардағы сауда теңгерімі оң болып қала береді, бірақ оның 2005 жылдан бергі ең төменгі деңгейге дейін төмендеуі экономикадағы құрылымдық өзгерістерді көрсетеді. Рубльдің нығаюына және логистиканың жақсаруына байланысты импорттың өсуі тұтынушылық сұраныстың ішінара қалпына келуін білдіреді.

Алайда, экспорттың қарапайым өсу қарқыны, әсіресе қытайдың ресейлік энергия ресурстарына сұранысының төмендеуі жағдайында, валюталық түсімдер үшін ұзақ мерзімді тәуекелдер тудыруы мүмкін. Азық-түлік бағасының елеулі өсуімен инфляцияны 10,1%-ға дейін жеделдету қатаң ақша-несие саясатының қажеттілігін көрсетеді.

Бұл факторлар бірге экономиканың аралас перспективаларын көрсетеді: бір жағынан, импорттың қол жетімділігінің артуы тұтынуды қолдайды, екінші жағынан, жоғары инфляция және экспорттық шектеулер экономикалық өсуді тежеуі мүмкін.

2025 жылғы 10 және 16 наурыз аралығында Лондон металдар биржасында (LME) түсті металдар бағасының өсуі жалғасты. Мысқа үш айлық келісімшарт 0,58%-ға қымбаттап, бір тоннасы үшін \$ 9 759 долларға жетті.

Comex американдық биржасында мыс фьючерстері де 0,5%-ға өсіп, бір фунт үшін \$4,82 жетті.

Басқа металдар оң динамиканы көрсетті: алюминий 0,71%-ға қымбаттады, бір тонна үшін \$2 713 жетті, мырыш 2,06% қосып, бір тонна үшін \$2 966 саудаланды, қорғасын 0,83%-ға нығайды, бір тонна үшін \$2 067 жетті, ал никель 1,36%-ға қымбаттады, бір тонна үшін \$16 450 жетті. Қалайы бағасы 6,69%-ға өсті, бір тонна үшін \$35 635 жетті, алты айлық максимумды жаңартты, ал никель соңғы төрт айда ең жоғары деңгейге жетті.

14 наурыз, жұма күні, таңертеңгі сауда-саттықта Шанхайдағы мыс бағасы бес айға жуық ең жоғары деңгейге жетті, бұл нарықтың ықтимал американдық баждарға қатысты алаңдаушылығын және экономиканы ынталандыру шараларына деген үмітін көрсетеді.

Лондон металдар биржасындағы (LME) алюминий мен мыс бағасы бұл күні алюминий үшін бір тоннасы үшін **\$2 712 (спот)** және үш айлық келісімшарт үшін бір тоннасы үшін **\$2 702,5** деңгейінде қалыптасты. Мыс үшін спот бағасы бір тоннасы үшін **\$9 515,5** құрады, үш айлық келісімшарт та осындай бағаны көрсетті.

САРАПШЫ ПІКІРІ

2025 жылғы 10 және 16 наурыз аралығында түсті металдар бағасының өсуі бірнеше негізгі факторларға байланысты. Біріншіден, АҚШ долларының әлсіреуі металдарды басқа валюта ұстаушыларға қолжетімді етіп, сұранысты арттырды. Екіншіден, Қытайдағы ынталандыру шараларын күту әлемдегі ең ірі экономикада металл тұтынудың артуына үміт артты.

Сонымен қатар, Индонезия мен Мьянмадан қалайы жеткізіліміндегі үзілістер осы металл бағасының едәуір өсуіне әкелді. Ақырында, АҚШ пен Қытай арасындағы геосаяси шиеленістер мен сауда даулары баға динамикасына әсер ете отырып, металл нарығындағы құбылмалылықты күшейтті.

Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік бағасының индексі

100,2 құрады

10 және 16 наурыз аралығында Қазақстан Республикасында әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларының бағасы 0,2%-ға, ал жылдық мәнде 4,3%-ға өсті. Жыл басынан бері олардың өсімі 3,4% құрады.

Ақбас қырыққабат (+0,8%), сиыр еті (+0,6%), картоп (+1%), айран (+0,7%) тұз (+0,6%) және құмшекер (+0,6%) **бір апта ішінде ең көп қымбаттады.**

Бұл ретте, кейбір өнімдерге бағаның төмендеуі байқалды. Атап айтқанда, күріш (-0,1%), 1-санатты жұмыртқа (-0,1%), сәбіз (-1,5%) және түйінді пияз (-0,7%) **арзандады.**

Бағалар индексі

10-16 наурыз аралығында

100,2	Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарлары
100,0	Бірінші сұрыпты бидай ұны
100,3	Бірінші сұрыпты ұннан жасалған бидай наны
100,1	Түтік кеспе
99,9	Күріш
100,1	Қарақұмық жармасы
100,1	Күнбағыс майы
100,3	Тұздалмаған сары май
100,6	Сиыр еті иық-кеуде бөлігі
100,3	Тауық еті (жамбас және жіліншік)
100,4	Пастерленген сүт 2,5%
100,7	Айран 2,5%
100,2	Сүзбе
101,0	Картоп
98,5	Сәбіз
99,3	Түйінді пияз
100,8	Ақ қырыққабат
100,6	Құмшекер
99,9	Жұмыртқа I санат
100,6	Тұз

ДЕРЕККӨЗДЕР

<https://ec.europa.eu/eurostat>

https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en

<https://rosstat.gov.ru/>

<https://sberindex.ru/ru>

<https://www.cbr.ru/>

<http://www.stats.gov.cn/english/>

<https://regnum.ru/foreign/southeast-asia/china.html>

<https://www.federalreserve.gov/releases/H41/current/>

<https://tradingeconomics.com/calendar>

<https://showdata.gks.ru/report/277326/>

ECONOMY
RESEARCH
INSTITUTE